

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Udrag fra Digte

Citation: Stub, Ambrosius: "Digte", i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 16.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stub01val-shoot-idm140613725707600/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

har faaet denne Forbindelse, som skulde faa en afgørende Betydning for hans Tilværelse. Juel var en blodrig og livslysten Herre, og der førtes i hans Tid et muntert Liv paa Valdemarsslot eller Thorsing Slot, som det hyppigst kaldtes. Det var dog paa ingen Maade som Poet eller Forlystelsesraad, at Stub blev engageret, i hvert Fald ikke paa dette Tidspunkt.

Niels Juel var født 1696 som Søn af Knud Juel, der 1699 blev Amtmand over Københavns Amt, men allerede døde 1709, hvorved Niels Juel som ældste Søn blev Arving til det af Faderen oprettede Stamhus, som han overtog 1714. 1720 ægtede han Sophie Amalie Parsberg, men Ægteskabet var barnløst. Den lange Periode, han som Stamhusbesidder var Taasinges Ejer – han døde 70 Aar gammel 1766 – har sat sig stærke Spor, og han mindes endnu paa Taasinge.¹ Han søgte at ophjælpe Øen blandt andet ved at tvinge Beboerne til at drive Frugtavl, men selv var han en daarlig Økonom og efterlod sig betydelig Gæld.²

Det 18. Aarhundrede var Merkantilismens Tidsalder. Ved strenge Forbud og høje Toldsatser søgte man at ophjælpe de danske Fabrikker og holde fremmede Varer ude. Taasinge laa imidlertid i en Udkant af Kongeriget, og i Hertugdømmerne gjaldt de kongelige Indførselsforbud ikke.³ Ærø, der dengang hørte til Hertugdømmet Slesvig, laa kun et Par Timers Sejlads fra Taasinge. Tilmed hørte Øens Købstad Ærøskøbing med den midterste Del af Øen ikke under den kongelige Del af Sønderjylland, men var en Del af den glücksborgske Hertugs Besiddelser. Man kunde derfor her frit indføre alle de Varer, der var forbudt i Kongeriget. Ydermere havde Borgerne forpagtet Tolden af Hertugen og opkrævede overhovedet ikke Told af deres

¹ C. G. Hagstrøm: Taasinge paa Niels Juels Tid (Nyborg 1916).

² Jf. Danmarks Adels Aarbog 1927 S. 43 og Skiftet efter Kmth. Juel, L. A. Odense.

³ Angaaende Ambr. Stubs Ophold paa Taasinge og Ærø se E. Kroman: Ambrosius Stub og hans ærøske Forbindelser (1967).